

znanstveno književnost kolikor možno izvirno. Poleg znanstvene naj Matica pospešuje tudi knjigo leposlovno in sicer izvirno, kakoršna je našim razmeram primerna. Naj se ne dá zavesti od nikake druge mu struje, da bi podajala našemu občinstvu hrano, katere ne more prebaviti, nauke, katere mu pojmove bolj motijo, nego bistrijo. Žal, da se je tudi pri nas že mnogo potisnilo v svet, kar baš ni najbolje odgovarjalo naši naravi in našim okoliščinam.

Vsakemu človeku ne more nikdo ustrezati. Tudi naši družbi ne moreta. Pri vsakem občestvu je zmerom tudi nekaj členov, kateri imajo posebne nazore, težnje in potrebe. O tem je odbor „Družbe sv. Mohorja“ itak že sam pripomnil (v Koledarju 1883, str. 147) govoré: „Morebiti, da vse bukvice ne bodo vsem družbenikom prav po volji; pa kdo se bo temu čudil? Družba ima po vseh pokrajinah slovenske zemlje svoje ude; v njej so zastopani vsi stanovi človeške družbe, od preprostega kmeta do slovečega učenjaka, od mladega šolarja do osivelega starčka — kdo bi mogel vsem tem popolnoma ustreči!“ In isto treba reči o „Slovenski Matici“. Z ozirom na to je dobro, da naši družbi izdajata tudi takšne knjige, kakoršne ne spadajo v njiju delokrog. Ta ali ona knjiga iz cele vsakoletne zbirke vendar ugaja udu in ta ga pridržuje, da vstraja pri družbi.

Naposled še jedno! „Družba sv. Mohorja“ in „Slovenska Matica“ naj oskrbljujeta vse naše občinstvo s slovensko knjigo. Ker pa Slovenci nimamo domačih založnikov, naj bi Mohorska družba i Matica bila tudi slovenska založnika, prevzemaje od slovenskih pisateljev dela, katera spadajo v njiju krog.

Pač opravičena je velika čast, katero dajemo tema književnima zavodoma našima. A zato nam boji vzajemno geslo narodno: Da živi, da raste, da cvete i „Družba sv. Mohorja“ i „Slovenska Matica“, ponos naroda slovenskega! *Andrej Fékonja.*

„*Voditelj v bogoslovnih vedah.*“ Izdaje profesorji kn.-šk. bogoslovja v Mariboru. Urejuje Frančišek Kovačič, profesor bogoslovja. Leto I. Zv. 1. V Mariboru, 1898. Tisek tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Vel. 8°. Str. 72. Cena štirim zvezkom na leto 1 gld. 20 kr. — Nov znanstven slovenski list, ki ga urejuje naš bivši marljivi sotrudnik gosp. Frančišek Kovačič. Sedaj samo opozarjamo na to novo delo; kaj več izpregovorimo pozneje.

„*Slovenski čebelar.*“ Tako je ime novemu strokovnemu listu, ki ga izdaje „Slovensko čebelarstvo“ v Ljubljani, a urejuje gosp. Fr. Rojina. List izhaja vsak mesec na pol poli in stane 1 gld. na leto. Društveniki „Slovenskega čebelarstva“ ga dobivajo zastonj. Tudi o tem listu kaj več o priliki.

Hrvaška književnost.

Knjige „Matice Hrvatske“ za leto 1897.

Vrieme. Crtica iz meteorologije. Napisao Oton Kučera. Sa 113 slika i 6 karata. Zagreb. 1897. Vel. 8°. Str. 351. Cena 2 gld. 50 kr. — „Mat. Hrv.“ je izdala že lepo vrsto poljudno-znanstvenih del, katera so po vsebini in zlasti po lepi obliki v čast hrvaški književnosti. V to vrsto spada tudi naša knjiga „Vrieme“, katere pisatelj nam je dobro znan, zakaj spisal je že „Crte o magnetizmu i elektricitetu“ in „Naše nebo“, kar smo ocenili prejšnja leta v tem listu. Pisatelj nam opisuje najprej „Uzdušni ocean“ ali atmosfero, ki je okrog zemlje, potem toplino kot vzrok vsem vzdušnim ali zračnim pojavom, nadalje o pritisku ali tlaku v vzduhu, o vodi v vzdušnem oceanu, o njega gibanju ali o vetrovih, o svetlobi vzduha, o podnebjju, o raznih oblikah viharjev in naposled o ugiibanju ali napovedovanju vremena. Vse te dele pa razlaga pisatelj prav umevno in zanimivo; zlasti rad vpleta razne zgodovinske dogodke, da je razkladanje ne samo jasnejše, ampak tudi mičnejše. Dobre in lepe podobe predočujejo različne predmete. Beseda je vseskozi umevna, mnogo bolj, nego je semtertje celó pri hrvaških pripovednikih; pisatelj hoče, da ga čitatelj umeva. Zato smemo to delo imenovati vsestransko dobro in le željo izreči, da bi vrli gospod pisatelj na ta način obdelal še marsikako stroko prirodnega znanstva.

August Šenoa. *Sabrane pripovedi.* Izdaje „Matica Hrvatska“. Svezak osmi. 8°. Str. 378. Cena 1 gld. 50 kr. — Evo ga, „Prosjaka Luka“: zopet smo ga srečali, kakor malone pred dvajset leti v „Zabavni knjižnici“ Matice Hrvatske. Druga povest tega zvezka je „Branka“ iz „Vienca“ leta 1881. Ni nam treba ocenjevati obeh spisov, ker nista nova, pač pa lahko rečemo, da je naročnikom, posebno novim, ž njima jako ustrezno.

Prievodi grčkih i rimskih klasika. V tej zbirki smo dobili letos dva zvezka: Svezak četrnaesti: *Gaja Julija Cezara rat.* Preveo, uvod, bilješke napisao Koloman Rac. Sa dva priloga (19 slika). 8°. Str. 344. Cena 1 gld. (oz. 1 gld. 50 kr.). Prevod je točen in dokaj umeven. Na koncu knjige so opazke in naposled še „Rječnik geografskih imena i ratnih starina“. Dve prilogi s slikami pojasnjujeta vojne priprave rimske.

„Svezak petnaesti: *Platonovi Kenophonov Symposium.* Preveo, uvod i bilješke napisao Franjo Petračić.“ 8°. Str. 146. Cena 40 kr. (oz. 60 kr.). Dve jako znameniti stari deli v dobrih prevodih. Tudi tu so na koncu opazke in pa „kazalo“ lastnih imen in važnejših izrazov.

Tako smo videli, da je lani „Matica Hrvatska“ zopet častno izpolnila svojo nalogo. Jednako hoče i to leto. *F. L.*